

**ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КОМУНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ**

СХВАЛЕНО

Протокол засідання науково-методичної
ради Тернопільського ОКІППО
від 05 вересня 2025 р. № 5

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Тернопільського ОКІППО
Олександр ПЕТРОВСЬКИЙ
05 вересня 2025 року

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ**

**«РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ
УЧИТЕЛІВ (ВИКЛАДАЧІВ) БІОЛОГІЇ»**

Тернопіль – 2025

Розробники програми	Турчин Ольга Василівна, методист відділу методики навчальних предметів природничо-математичного циклу, технологій та фізичної культури ТОКШПО
Найменування програми	Розвиток професійних компетентностей учителів (викладачів) біології та екології
Цільова група	Учителі (викладачі) біології та екології
Мета програми	Професійний розвиток педагогічних працівників відповідно до державної політики в галузі освіти, удосконалення професійних компетентностей учителів закладів загальної середньої освіти (далі - ЗЗСО), необхідних для організації навчання, виховання та розвитку учнів відповідно до Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти "Нова українська школа", схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р , та на основі Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898
Напрямок програми	Розвиток професійних компетентностей відповідно до Професійного стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки від 29.08.2024 № 1225, та Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 (зі змінами)
Обсяг програми	30 годин (1 кредит ЄКТС)
Форма підвищення кваліфікації	Очна, змішана, дистанційна з використанням дистанційних технологій в синхронному або асинхронному режимах
Перелік компетентностей, що формуватимуться	Формування та розвиток професійних компетентностей учителя: предметно-методична компетентність (А1.1, А1.4, А2.1, А2.2, А2.3, А2.4, А2.5), інформаційно-цифрова компетентність (А3.1, А3.2, А3.3), психологічна компетентність (Б1.1, Б 1.2, Б.1.3), емоційно-етична компетентність. (Б2.1, Б2.2, Б2.3, Б2.4), компетентність педагогічного партнерства (Б3.1, Б3.2), інклюзивна компетентність (В1, В1.3, В2, В2.1.), прогностична компетентність (Г1.1, Г1.2, Г2.2,), організаційна компетентність (Г2.2), оцінювально-аналітична компетентність (Г3.1, Г3.2), здатність до навчання впродовж життя (Д1.1, Д1.3).
Основні завдання програми	- забезпечити розвиток загальних і професійних компетентностей вчителів ЗЗСО; - поглибити й розширити обсяг знань учителів ЗЗСО з теорії і практики навчання, що забезпечує якісні зміни в організації освітнього процесу та створює передумови для інноваційних перетворень у сучасній шкільній системі; - активізувати розвиток значущих професійних якостей учителів ЗЗСО; - удосконалити вміння вчителів ЗЗСО відповідно до основних напрямів державної політики, її європейського вектора розвитку; - поглибити й розширити теоретичні знання із фахових і психолого-педагогічних дисциплін
Строки виконання програми	2026 рік
Графік освітнього процесу	Відповідно до плану-графіка підвищення кваліфікації педагогічних працівників
Кадрове забезпечення програми	Бабовал Н.Р., в.о. завідувача кафедри менеджменту і методології освіти, кандидат економічних наук; Брик Р.С., кандидат педагогічних наук, доцент, Корицька Г.Р., кандидат філологічних

	наук, доцент, Гайда В.Я., доктор філософії, Олексюк О.Р., кандидат педагогічних наук, Кавецький В.Є., кандидат педагогічних наук, доцент, Корман М.М., кандидат історичних наук, доцент, Вітенко І.М., заступник директора з науково-методичної роботи та міжнародного співробітництва, кандидат географічних наук, Миколів З.П., методист, Турчин О.В., методист
Додаткові послуги	Можливість проживання у гуртожитку
Місце виконання програми	вул. В. Громницького, 1, м. Тернопіль / (за місцем роботи)
Вартість/ безоплатність надання освітньої послуги	Освітні послуги для слухачів курсів надаються безоплатно / за кошти фізичних та / або юридичних осіб, з інших джерел, не заборонених законодавством; вартість встановлюється на основі затвердженого кошторису
Мінімальна та максимальна кількість осіб в групі	Відповідно до норм, визначених Статутом інституту
Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації	Свідоцтво про підвищення кваліфікації
Очікувані результати навчання	Знання: нормативно-правових основ, законодавчих актів у сфері освіти; сучасних підходів та методик організації освітнього процесу в НУШ; концептуальних і методичних особливостей різних видів оцінювання; визначальних характеристик освітнього середовища; способів підтримки вчителя на різних етапах професійного розвитку. Уміння: організовувати педагогічну діяльність на засадах новітніх підходів, саморозвитку та впровадження нових форм роботи; застосовувати цифрові інструменти, компетентнісний підхід, інтеграцію STEM-технологій в освітній процес; розвивати критичне мислення, медіаграмотність, навички фасилітації, ефективної роботи з дітьми з особливими освітніми потребами; уживати превентивні заходи щодо булінгу; створювати безбар'єрний психологічно-безпечний освітній простір. Диспозиції (цінності, ставлення): готовність до реалізації сучасних цілей освіти, формування духовних цінностей, патріотизму, національної свідомості та здорового способу життя, партнерської взаємодії, здійснювати освітній процес на засадах Концепції Нової української школи.
Забезпечення розміщення освітньої програми на сайті	https://ippo.edu.te.ua/teaching/pidvishhennya-kvalifikacii/osvitni-programi-2026

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН (ОЧНА ФОРМА)

		Індекси компетентностей, що розвиваються	Усього				
			Аудиторні	Практична складова	Самостійна робота	Контрольні заходи	Разом
Модуль 1	Психологія та педагогіка інклюзивного освітнього процесу		4	-	-	-	4

	Тема 1.1. Ефективні освітні інструменти в професійній діяльності сучасного педагога	A2.1, A2.3, A2.4, A3.1, A3.2, A3.3, B1.1, B1.3, B2.1, B2.2, B3.1, B1.2, B2.4, Г1.1, Г1.2, Г2.2, Г3.2	2	-	-	-	2
	Тема 1.2. Готовність педагогів до роботи з дітьми з ООП в умовах воєнного стану.	B1.1, B1.2, B1.3	2	-			2
Модуль 2	Фахова діяльність педагогічних працівників		12	6	-	-	18
	Тема 2.1. Мікронавчання як технологія підвищення ефективності уроку.	B2.1, B2.2, B2.4	2	-	-	-	2
	Тема 2.2. Сучасні підходи формування мотивації та організації пізнавальної діяльності учнів.	A2, B1, B1.3, B3, B1, B.2, Г2, Г2.2	2	-	-	-	2
	Тема 2.3. Розвиток мовно-комунікативних якостей мовлення педагогів.	A1.1, A1.4, A2.5, B3.2, B2.1, B2.3, Д1.1, Д1.3	2	-	-	-	2
	Тема 2.4. Інтегроване навчання як ключовий механізм реалізації STEM-освіти.	A1.1, A2.1, A2.2, A2.3, A2.4, A3.2, A3.3, B1.1, B3.1, B1.3, Г1.1, Г2.2, Г3.1, Д1.1, Д1.3	2	-	-	-	2
	Тема 2.5. Етичні аспекти використання технологій штучного інтелекту в освітньому процесі.: академічна доброчесність, авторське право, медіаграмотність і цифрова гігієна.	A3, A3.2, A3.3, Д1	2	-	-	-	2
	Тема 2.6. Візуальне мислення на уроках біології: скетч ноти, ментальні карти, інфографіка.	A2.4, A2.5, A3.1, A3.2, A3.3, B1.2, B1.3, Г1.2, Г2.2	-	2	-	-	2
	Тема 2.7. Формування екологічної компетентності педагога в умовах воєнного часу.	A 2.4., A3.1, A3.3, B 2.2, B2.4, Г2.2, Г3.2	2	-	-	-	2

	Тема 2.8.Сучасні підходи до навчання біології в умовах Нової української школи.	A2.1, A2.5, A3.2, A3.3, B2.2, Г1.2, Д1.1	-	2	-	-	2
	Тема 2.9.Проектування освітнього середовища за принципами універсального дизайну навчання.	A2.4, A2.5, A3.1, A3.2, Б1.2, Б1.3, B2.2, В1.3, B2.1, Г1.2, Г3.1, Г2.2		2			2
Модуль 3	Контрольно-аналітичний модуль		-	-	-	2	2
	Круглий стіл: обмін досвідом роботи - сучасні акценти методики природничої освітньої галузі».		-	-	-	2	2
Модуль 4	Варіативний складник		6	-	-		6
			2	-	-	-	2
			2	-	-	-	2
			2	-	-	-	2
Разом годин			22	6	-	2	30

Навчально-тематичний план підвищення кваліфікації за освітньою (дистанційна)

		Індекси компетентностей, що розвиваються	Усього				
			Аудиторні	Практична складова	Самостійна робота	Контрольні заходи	Разом
Модуль 1	Психологія та педагогіка інклюзивного освітнього процесу		4	-	-	-	4
	Тема 1.1. Ефективні освітні інструменти в професійній діяльності сучасного педагога	A2.1, A2.3, A2.4, A3.1, A3.2, A3.3, Б1.1, Б1.3, B2.1, B2.2, Б3.1, В1.2, B2.4, Г1.1,	2	-	-	-	2

		Г1.2, Г2.2, Г3.2					
	Тема 1.2. Готовність педагогів до роботи з дітьми з ООП в умовах воєнного стану.	В1.1, В1.2, В1.3	2	-	-	-	2
Модуль 2	Фахова діяльність педагогічних працівників		8	6	4	-	18
	Тема 2.1. Профілактика емоційного вигорання (виснаження) педагога та основні підходи щодо зміцнення психічного здоров'я.	Б2.1, Б2.2, В2.4	-	-	2	-	2
	Тема 2.2. Сучасні підходи формування мотивації та організації пізнавальної діяльності учнів.	А2, Б1, Б1.3, Б3, В1, В.2, Г2, Г2.2	2	-	-	-	2
	Тема 2.3. Розвиток мовно-комунікативних якостей мовлення педагогів.	А1.1, А1.4, А2.5, Б3.2, В2.1, В2.3, Д1.1, Д1.3	2	-	-	-	2
	Тема 2.4. Інтегроване навчання як ключовий механізм реалізації STEM-освіти.	А1.1, А2.1, А2.2, А2.3, А2.4, А3.2, А3.3, Б1.1, Б3.1, В1.3, Г1.1, Г2.2, Г3.1, Д1.1, Д1.3	-	-	2	-	2
	Тема 2.5. Етичні аспекти використання технологій штучного інтелекту в освітньому процесі: академічна доброчесність, авторське право, медіаграмотність і цифрова гігієна.	А3, А3.2, А3.3, Д1	2	-	-	- -	2
	Тема 2.6. Візуальне мислення на уроках біології: скетч ноти, ментальні карти, інфографіка.	А2.4, А2.5, А3.1, А3.2, А3.3, Б1.2, Б1.3, Г1.2, Г2.2	-	2	-	-	2
	Тема 2.7. Формування екологічної компетентності педагога в умовах воєнного часу.	А 2.4., А3.1, А3.3, Б 2.2, В2.4, Г2.2, Г3.2	2	-	-	-	2
	Тема 2.8. Сучасні підходи до навчання біології в	А2.1, А2.5, А3.2, А3.3,	-	2	-	-	2

	умовах Нової української школи.	Б2.2, Г1.2, Д1.1					
	Тема 2.9. Проектування освітнього середовища за принципами універсального дизайну навчання	А2.4, А2.5, А3.1, А3.2, Б1.2, Б1.3, Б2.2, В1.3, В2.1, Г1.2, Г3.1, Г2.2		2			2
Модуль 3	Контрольно-аналітичний модуль		-	-	-	2	2
	Круглий стіл: обмін досвідом роботи - сучасні акценти методики природничої освітньої галузі».		-	-	-	2	2
Модуль 4	Варіативний складник		2	-	4		6
			-	-	2	-	2
			2	-	-	-	2
			-	-	2	-	2
Разом годин			14	6	8	2	30

Модуль 1. Психологія та педагогіка інклюзивного освітнього процесу

Тема. Ефективні освітні інструменти в професійній діяльності сучасного педагога

Створення якісного освітнього контенту для учнів НУШ. Мотиваційні гачки на уроці як інструмент активізації пізнавальної діяльності. Універсальні мінівправи, які можуть бути адаптовані до будь-якого навчального предмета. Ефективне використання розроблених матеріалів платформи «Всеукраїнська школа онлайн» в освітньому процесі, їх інтеграції у структуру уроку та поєднанню з авторськими напрацюваннями вчителя. Практичні поради, учительські лайфхаки та добірка корисних цифрових ресурсів, що сприяють оптимізації педагогічної діяльності, підвищенню мотивації учнів і якості навчальних результатів.

Матеріал може бути використаний педагогами, методистами та керівниками закладів освіти в професійній діяльності.

Тема. Готовність педагогів до роботи з дітьми з ООП в умовах воєнного стану.

Інклюзивна культура педагога. Профіль вчителів інклюзивних закладів опрацьований Європейським агентством з особливих потреб та інклюзивної освіти. Психолого-педагогічні, організаційні та нормативно-правові засади інклюзивної освіти в кризових і надзвичайних ситуаціях.

Бар'єри, що перешкоджають успішному налаштуванню педагогів на роботу в інклюзивному середовищі. Компоненти готовності педагога до роботи з здобувачами освіти з ООП в умовах війни: аксіологічний, емоційно-мотиваційний, когнітивний, вольовий, операційно-компетентнісний, комунікативний, рефлексивний.

Ефективні педагогічні стратегії інклюзивної освіти. Міждисциплінарна взаємодія з фахівцями психолого-педагогічного супроводу. Прийоми і методи підтримки учнів з ООП з різними нозологіями. Матеріал може бути використаний педагогами, методистами та керівниками закладів освіти при роботі в інклюзивному середовищі.

Модуль 2. Фахова діяльність педагогічних працівників

Тема. Мікронавчання як технологія підвищення ефективності уроку

Аналіз технології мікронавчання як інноваційного підходу для підвищення ефективності навчального процесу. Теоретичні основи мікронавчання, його інструменти (короткі навчальні блоки, мікроприводи, інтерактивні вправи) та вплив на мотивацію, засвоєння знань і залученість учнів.

Особливості мікронавчання як технології, що є інструментом із широкими функціональними можливостями. Мікронавчання як практика, що дає змогу задовольнити потреби в урахуванні індивідуальних когнітивних особливостей сучасного учня.

Тема. Профілактика емоційного вигорання (виснаження) педагога та основні підходи щодо зміцнення психічного здоров'я.

Емоційне вигорання педагога як наслідок тривалого професійного стресу та високого емоційного навантаження. Основні прояви, причини та ризики емоційного виснаження в сучасних умовах освітнього середовища.

Практичні підходи до профілактики вигорання, розвитку навичок емоційної саморегуляції та підтримки психічного здоров'я педагога. Формування усвідомленого ставлення до власного ресурсного стану та збереження професійної ефективності й психологічної стійкості.

Тема. Сучасні підходи формування мотивації та організації пізнавальної діяльності учнів.

Ключові аспекти мотивації як обов'язкової умови сучасного освітнього процесу. Сутність базових понять мотиваційного процесу, види мотивації в освіті та їх характерні риси. Дієві стратегії перетворення учня з пасивного слухача на активного учасника освітнього процесу.

Особливості формування позитивної мотивації навчання. Фактори впливу на мотивацію. Шляхи формування мотивації до навчання в учнів та підвищення їх навчальних досягнень.

Мотивація вчителя як запорука ефективного навчання. Формування власних підходів залученості сучасних учнів до освітнього процесу.

Лекція для педагогів-практиків та всіх, хто прагне зробити процес здобуття знань захопливим та результативним.

Тема. Розвиток мовно-комунікативних якостей мовлення педагогів

Сутність розвитку мовно-комунікативної компетентності педагога як ключового напрямку підвищення кваліфікації. Вільне володіння державною мовою як базовий компонент професійної ідентичності вчителя. Проблема зниження мовної культури в професійному середовищі. Необхідність системного вдосконалення мовлення педагога.

Професійний стандарт учителя ЗЗСО. Сутність реалізації трудової функції А «Навчання здобувачів освіти предметів (інтегрованих курсів)». Компетентності: А.1.1 «Здатність забезпечувати здобувачам освіти навчання державною мовою»; А.1.4 «Здатність формувати й розвивати мовно-комунікативні вміння й навички здобувачів освіти». Поняття комунікативної культури педагога. Вербальні й невербальні засоби педагогічного спілкування. Педагогічна та ділова комунікація. Мовно-комунікативний портрет учителя.

Орфографічні норми сучасної української літературної мови. Актуальні зміни Українського правопису (2019) як нормативна основа професійного мовлення. Практичні підходи до формування індивідуального мовного стилю педагога.

Матеріал може бути використаний педагогами, методистами та керівниками закладів освіти для вдосконалення мовно-комунікативної компетентності та підвищення якості освітньої діяльності.

Тема. Інтегроване навчання як ключовий механізм реалізації STEM-освіти

Сутність інтегрованого навчання як ключового механізму реалізації STEM-освіти в сучасній школі. Проблема фрагментарності знань у традиційному предметному навчанні та необхідність міждисциплінарної інтеграції як умови формування цілісного STEM-мислення учнів. Поняття STEM-освіти, інтегрованого навчання та види інтеграції в освітньому процесі. Роль інтеграції у формуванні STEM-компетентностей, зміні ролей учителя й учня.

Моделі інтегрованого навчання: інтегрованого уроку, STEM-проєкту, інтегрованих модулів і тематичних тижнів. Узгодженість інтегрованого навчання з ідеями Нової української школи та його значення для професійного розвитку вчителя. Матеріал може бути використаний педагогами, методистами та керівниками закладів освіти для впровадження STEM-підходу в освітню практику.

Тема. Етичні аспекти використання технологій штучного інтелекту в освітньому процесі: академічна доброчесність, авторське право, медіаграмотність і цифрова гігієна

Відповідальне та безпечне використання технологій штучного інтелекту в освітньому процесі. Дотримання академічної доброчесності та вимог законодавства України під час створення та модифікації електронних освітніх ресурсів. Використання даних, згенерованих цифровими сервісами для прийняття рішень щодо освітнього процесу.

Маніпуляційні технології та пропаганда в інтернет-середовища. Оцінювання достовірності даних і надійності цифрових джерел і ресурсів: як розпізнавати «галюцинації» нейромереж; уникати маніпуляцій та захищати свої персональні дані під час взаємодії з ШІ. Базові принципи функціонування технологій штучного інтелекту, що дає змогу критично оцінювати результати їх застосування та усвідомлювати межі використання ШІ в освітній практиці.

Тема. Візуальне мислення на уроках біології: скетчноти, ментальні карти, інфографіка.

У матеріалах лекції розкрито роль візуального мислення у сучасній біологічній освіті. Розглядаються теоретичні засади використання образів та схем у навчанні, зокрема феномен переваги зображення, теорія подвійного кодування Аллана Паівіо та когнітивна теорія мультимедійного навчання Річарда Майєра. Показано, як візуалізація сприяє формуванню цілісних уявлень про біологічні системи, розвитку причинно-наслідкового мислення та підвищенню мотивації учнів.

Окрему увагу приділено практичним інструментам: скетчноти як спосіб візуального конспектування та узагальнення матеріалу; ментальні карти для систематизації знань і виявлення взаємозв'язків між поняттями; інфографіка як засіб подання складної інформації у наочній та логічній формі.

Тема. Формування екологічної компетентності педагога в умовах воєнного стану

Сутність екологічної компетентності педагога як ключового механізму реалізації сучасної освітньої парадигми в умовах воєнного стану. Проблема трансформації змісту екологічної освіти під впливом викликів збройної агресії та необхідність міждисциплінарної інтеграції як умови формування цілісного екологічного мислення вчителів та учнів. Поняття екологічної компетентності як складного інтегрального утворення, що охоплює фахову грамотність, готовність до висвітлення тем екоциду та стратегій сталого відновлення територій.

Моделі та практичні інструменти: структура компетентності, методичний інструментарій, психолого-педагогічний аспект.

Роль екологізації освітнього процесу у професійному розвитку вчителя та зміні педагогічних ролей.

Тема. Сучасні підходи до навчання біології у Новій українській школі

Зміна пріоритетів в освіті з накопичення знань на розвиток життєвих навичок означає перехід від «знати» до «вміти діяти», фокусуючись на ключових компетентностях

(критичне мислення, комунікація, співпраця, креативність, цифрова грамотність), щоб підготувати учнів до реального життя та ринку праці через інтерактивне навчання та практичне застосування знань, а не лише їх запам'ятовування. Це впроваджується через компетентнісний, діяльнісний та інтегрований підхід у навчанні. Інтегроване навчання у формуванні життєвих компетентностей та готовності здобувачів освіти до розв'язання комплексних практичних завдань.

Компетентнісний підхід визнаний базовою ідеєю реформування освіти в країнах Європейського Союзу і розглядається як стрижнева конструктивна ідея неперервної освіти.

Діяльнісний підхід в освіті – це спрямованість освітнього процесу на розвиток ключових компетентностей і наскрізних умінь особистості, застосування теоретичних знань на практиці, формування здібностей до самоосвіти і командної роботи, успішну інтеграцію в соціум і професійну самореалізацію.

Тема. Проектування освітнього середовища за принципами універсального дизайну

Сучасна школа має бути простором рівних можливостей для всіх учасників освітнього процесу. Різноманітність учнів за фізичними, когнітивними, сенсорними, мовними та соціальними особливостями потребує переосмислення підходів до організації освітнього середовища. Сучасна школа орієнтується на ідеї інклюзії, рівного доступу до освіти та врахування різноманітності учнів. Одним із таких підходів є універсальний дизайн, який орієнтований на доступність і зручність для всіх без винятку. У цьому контексті універсальний дизайн виступає не як набір окремих адаптацій, а як філософія проектування освітнього середовища, що від самого початку враховує потреби всіх учасників освітнього процесу. В умовах нової української школи універсальний дизайн є важливим інструментом забезпечення:

доступності; безпеки; психологічного комфорту; ефективного навчання для кожної дитини.

Освітнє середовище – це сукупність просторових, соціальних, психологічних, цифрових та педагогічних умов, у яких відбувається навчання та розвиток учнів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Архітектурна доступність шкіл: навч.-метод.посіб./за заг.ред. Байди Л. Ю., Красюкової-Еннс О. В.; колек. авторів: Азін В. О., Грибальський Я. В., Байда Л. Ю., Красюкова-Еннс О. В. – К: 2012.-88 с.
2. Безпалько О. Соціально-психологічна готовність педагогів до інклюзивної освіти: теорія і практика. Освітологічний дискурс. 2022. №2. С. 43–50.
3. Бережна С. В. Екологічна компетентність педагога як фактор сталого розвитку суспільства. Педагогіка та психологія. 2023. Вип. 68. С. 12–20.
4. . Вербицька, Л., & Коновалова, О. Психологічні особливості емоційного вигорання педагогічних працівників // Психологічний журнал. 2025, № 15, с. 40–46. DOI: 10.31499/2617-2100.15.2025.342105. URL: <https://psyj.udpu.edu.ua/article/view/342105>.
5. Учительський апгрейд: самооцінювання професійної діяльності: збірник діагностичних матеріалів / Ю. Борисенко, О. Венгловська, Г.Гладкова, І. Новик, О. Стягунова, О.Федоренко; за заг.ред. І.Новик. Київ: УІРО, 2024. 102 с.
6. Гайда В.Я. Інноваційні засоби реалізації STEM-навчання. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. 2024. №215. С.127-131.
7. Гич Г. М. Мікронавчання на уроках / заняттях Нової української школи. Вересень. Теорія, методика і практика навчання. 2025. № 4. С. 25–33. DOI: 10.54662/veresen.4.2025.03.
8. Гончаренко С.У. Педагогічні дослідження: методологічні поради молодим науковцям. Київ-Вінниця: ДОВ «Вінниця», 2008. 278 с.
9. Готовність педагогів до роботи з дітьми з ООП в умовах війни та повосенний час: навчально-методичний посібник. К., 2025. 194 с.
10. Гра по-новому, навчання по-іншому. Методичний посібник / Упорядник О. Рома.

The LEGO Foundation, 2018. 44 с.

11. Грущенко С. І. Мотивація як фактор успіху навчальної діяльності / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди наукова бібліотека, вступ. ст. та бібліограф. ред. Неудачина Т. І., відп. ред. Коробкіна О. Г. Харків: ХНПУ, 2019. 40 с.
12. Данилов І. Клік до знань. Як пандемія змінює шкільний процес в Україні та Естонії. Український інститут розвитку освіти. 2021. URL: <https://uied.org.ua/2021/03/2917/>.
13. Демченко І. Формування психологічної готовності педагогів до інклюзивного навчання. Педагогічна освіта: теорія і практика. 2020. №28. С. 54–61.
14. Донець Н. Stem-освіта – вітчизняний досвід впровадження. Наукові записки. 2024. № 212. С. 154–160.
15. Доступність та універсальний дизайн: навчально-методичний посібник. Азін В. О., Грибальський Я. В., Байда Л. Ю., Красюкова-Еннс О. В. – К. 2013. -128 с.
16. Іллін Є. П. Мотивація і мотиви. Тернопіль : Навчальна книга - Богдан, 2013. 512 с.
17. ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ щодо запровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах загальної середньої освіти <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2024/05/21/Instruktyvno.metodychni.rekomendatsiyi.shchodo.SHI.v.ZZSO-22.05.2024.pdf>
18. Екологічні наслідки війни в Україні: аналітична доповідь / за ред. О. В. Стельмах. К.: Екодія, 2024. 85 с.
19. Енциклопедія освіти [Акад. пед. наук України; відповід. ред. В. Г. Кремень]. К.: Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
20. Кавецький В. Є. Особливості підготовки педагогів до реалізації завдань інклюзивної освіти в умовах нових суспільних викликів. Освітній процес сьогодення: досягнення, виклики, перспективи : збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Тернопіль, 25 квітня 2025 року) / Редколегія: О. М. Петровський, І. М. Вітенко, О. І. Когут, О. Я. Колодійчук, Г. Р. Корицька, О. Р. Олексюк, Ю. М. Починок, В. Я. Гайда, І. І. Подлесна. Тернопіль, 2025. С. 19-22.
21. Колонькова О. О. Формування екологічної компетентності особистості в умовах воєнного стану: виклики та методичні рішення. Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді. 2022. № 26.
22. Компетентнісно орієнтоване навчання: сутність, форми і методи: навчальний посібник. [Електронне видання]/О.М. Горошкіна, В.І. Доротюк та ін.
23. Концепція Нової української школи : схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 груд. 2016 р. № 988-р. Київ, 2016. 40 с.
24. Навчання через гру та діяльнісний підхід: огляд доказів. Біла книга. The LEGO Foundation, 2017. URL: <https://www.legofoundation.com/>
25. Марущак О. В., Терещенко Р. М., Мельник В. А. Інтеграція STEAM-технологій у професійну підготовку майбутніх учителів технологій: виклики та шляхи вирішення. Сучасні тенденції підготовки майбутніх учителів трудового навчання та технології. 2024. Вип. 7. С. 30–34.
26. Маклін А. Мотивуюча школа / пер. з англ., передм. та заг. редакція Т.В. Тадеєвої. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2019. 480 с.
27. Матвійчук Ю. Ю. STEM-освіта як інструмент реалізації інтегрованого вивчення природничоматематичних дисциплін. Теорія та методика навчання та виховання. 2021. № 50. С. 123–135.
28. Микитюк О. М. Методика навчання екології в умовах кризових ситуацій: навч. посіб. Харків: ХНПУ, 2022. 210 с.
29. Павлова О. (2021). Візуальні дослідження: наукова та освітня перспективи. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Філософія, 2(5), 47–54.

30. Пахомов, І. В. & Киричок, Т. П. Дослідження особливостей професійного вигорання педагогічних працівників закладів ПТНЗ та шляхи його профілактики // *Науковий журнал Хортицької національної академії (серія «Педагогіка. Соціальна робота»)*. 2025, № 1(12), с. 88-94. URL: <https://journal.khnnra.edu.ua/index.php/files/arti...>
31. Пометун О., Гупан Н. (2020). Візуальні джерела у підручнику як засіб
32. розвитку критичного мислення учнів. Інститут педагогіки НАПН України. Режим доступу: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/722577/1/PSP.pdf>
33. Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : [Наук. метод. посіб.]. К. : Видавництво А.С.К., 2004. 192 с.
34. Проектування відкритого освітнього середовища з елементами штучного інтелекту для професійного розвитку вчителів : методичний посібник / Барладим В. М., Бруяка А. В., Бугасенко М. А., Гриб'юк О. О., Коваленко В. В., Мар'єнко М. В., Осадчий В. В., Семеріков С. О., Тукало С. М., Шишкіна М. П., Яцишин А. В. / За ред. М. П. Шишкіної, В. В. Коваленко. Київ : ІЦО НАПН України, 2025. 196 с.
35. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» : затверджено наказом Міністерства освіти і науки України № 1225 від 29.08.2024.
36. Сидорук А. Технології, війна та освіта: як змінюється навчання в школах. Суспільне Культура. 2024. URL: <https://suspilne.media/culture/823297/>.
37. Загальна середня освіта України в умовах воєнного стану та відбудови: упроваджуємо новий зміст освіти : метод. порадник / за заг. ред. О. М. Топузова. Київ : Національна академія педагогічних наук України, 2025. 198 с.
38. Універсальний дизайн в освіті: посібник / Під заг. ред. Софій Н. З., – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2015. – 76 с
39. Штучний інтелект — асистент сучасного вчителя : навч. посіб. / [Світлана Доценко, Вікторія Ворожбіт-Горбатюк, Тетяна Собченко, Марина Корнієнко].—Х. : Вид-во «Ранок», 2025. — 176 с. — (Серія «Освіта сьогодні»).
40. Усе про мотивацію / уклад. А. Г. Дербеньова. Харків : Основа, 2012. 207 с.
41. EcoZagroza: Офіційний ресурс Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України. URL: <https://ecozagroza.gov.ua/>
42. Державний стандарт базової середньої освіти (НУШ). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-%D0%BF#Text>
43. Креативні уроки за НУШ для вчителів предметників: 5 свіжих ідей. URL: <https://surl.lt/avmkbd>
44. Тетяна Кібиш. Викладай цікаво: інструменти сучасного уроку. URL: <https://surl.li/cyqzxw>
45. Найкращі практики в класі: 7 інструментів сучасного вчителя. URL: <https://surl.li/wvltmo>
46. 10 універсальних мінівправ на будь-який урок. URL: <https://nus.org.ua/2024/05/06/10-universalnyh-minivprav-na-bud-yakyj-urok2>
47. Нейронаука та навчання через гру: огляд доказів. Біла книга. The LEGO Foundation, 2017. URL: <https://www.legofoundation.com/>
48. Освітня платформа «Екокрай»: Методичні матеріали для вчителів НУШ. URL: <https://ecokray.inf.ua/>
49. Паркер Р., Томсон Б.С. Діяльнісний підхід у школі. 2019. URL: https://drive.google.com/file/d/1ZcgBNOcKxlmj0qdLzw10S_Qll9bYrOe/view?usp=sharing
50. Професійний стандарт. URL : <https://surl.lu/gxvxhm>.
51. Практичні інструменти: Canva, Piktochart, Infogram – для створення
52. інфографіки; MindMeister, XMind, Coggle, Miro – для ментальних карт; OneNote, GoodNotes – для скетчнотів.
53. Сучасні технології візуалізації колекцій цифрових освітніх ресурсів :
54. практичний посібник / [авт.-упоряд.: Гуралюк А. Г., Терентьєва Н. О., Пінчук О. П., Росток М. Л., Вараксіна Н. В., Білоцерківець І. П., Жигалюк А. В. ; наук. ред. Гуралюк А. Г.] ; НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. –

- Електрон.вид. – Київ : ФОП Ямчинський О. В., 2025. – 186с. Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/746527/1/DDETKS_manual_technology_2025.pdf
55. Тренажер з правопису української мови. URL: <https://webpen.com.ua/index.html>.
56. Редакційна колегія журналу Sustainability. Мікронавчання з використанням штучного інтелекту та атомізація кейс-методів: ІКТ-шляхи до інклюзивної та сталої вищої освіти. Sustainability. 2025. Т. 17, № 24. – Ст. 11012. – URL: <https://www.mdpi.com/2071-1050/17/24/11012>.
57. Український правопис. URL: <http://surl.li/dgkzi>.
58. Філоненко М. Психологія спілкування. Підручник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 224 с. URL: <https://surl.li/ezjmzu>.

Модуль 3. Контрольно-аналітичний модуль

Модуль 4. Варіативний складник

1. Академічна доброчесність як складова академічної культури учасників освітнього процесу.
2. Ціннісні пріоритети педагога та освіти
3. Ментальне здоров'я особистості педагога
4. Формування психологічної компетентності педагога в сучасних умовах
5. Педагог у ситуації змін: компетентності, ресурси, підтримка
6. Мотиваційний аспект в організації освітньої діяльності здобувачів освіти в умовах сьогодення
7. Роль учителя у впровадженні реформи шкільного харчування у сучасному закладі освіти
8. Громадянська компетентність та інформаційна стійкість в епоху дезінформації
9. Булінг і мобінг у школі : виклики, відповідальність і культура взаємоповаги
10. Цифрова компетентність вчителя: від підготовки інтерактивного контенту до персоналізованого навчання.